

PÉCSI Dohánygyár

X. évfolyam, 7. szám

A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA

1983. JÚLIUS

A gépkocsihasználatról a lakástámogatásig Módosítások a Kollektív Szerződésben

Hogyan oszlik meg a jóléti alap? Megszűnt a munkáslakás-kategória

A Kollektív Szerződés 1983. évi 3. módosításának minden rendelkezése már hatályba lépett. A módosításnál döntően az időközben megjelent új jogszabályokból következő változásokra és a csak 1982. évre hatályos rendelkezések újraszabályozására tértünk ki. Lássuk a legfőbb módosításokat.

A saját gépkocsi használatára jogosító munkakörök közül csak az ábrahámhegyi üdülő anyagbeszerző munkakör maradt meg.

Változások a bérezésben

A bérrendszerek, bérformák című fejezetbe beépült a filtergyártási osztály mennyiségi és minőségi tényezőiben bekövetkezett változás.

A kombinált teljesítményes bérek kiegészültek az anyag- és áruforgalmi osztályon bevezetett új bérezési formákkal. Ugyancsak a műszaki osztályon működő csoportos bérezési rendszer változásai, az előkészítési, gyártási, csomagolási szerviz műszak bérezési rendszerének változásai.

A fenti teljesítménybéres változások miatt újra megállapításra kerültek a tmk és az anyagmozgatás területén órabéren elszámolható munkakörök.

A részesedési alap felosztásának főbb számai az alábbiak:

1983. évi részesedési alap tervezett összege: 3500 m/Ft.
Előző évről áthozott tartalék: 920 m/Ft.
Összesen: 4420 m/Ft.

Ebből az összegből közvetlen anyagi ösztönzésre 3912 m/Ft-t, meghatározott pénzbenei juttatásra 68 m/Ft-t, részesedési alap tartalék címén 440 m/Ft-t fogunk felhasználni.

Az 1983. évre tervezett, felhasználható jóléti alap összege 3828 m/Ft.

A jóléti alap összeg jogcímenkénti tervezett felhasználása a következők szerint alakul:

gyermekintézmények működtetésére	2515 m/Ft
üzemi étkezésre	415 m/Ft
üdültetésre	616 m/Ft
segélyezésre	100 m/Ft
szociális ellátásra	61 m/Ft
sporttámogatásra	80 m/Ft
kulturális ellátásra	40 m/Ft

Lakástámogatás

A dolgozók kérésére május 1. hatállyal a régi juttatási időtartálatra a kétrészes munkaruhára jogosultak választásuk

szerint vagy kétrészes munkaruhára vagy overálra kaphatnak munkaruhá-utalványt.

A Kollektív Szerződés módosításával egy időben a lakástámogatásról szóló mellékletet is megváltoztattuk. A lakás támogatás feltételeinek megváltoztatására azért volt szükség, mert 1983-tól erre vonatkozóan új rendelet lépett életbe.

Alapvetően az eddigi feltételek jók voltak, ezek maradtak is, azonban bővültek. Lehetőségeink bizonyos fokig kiszélesedtek, új támogatási formák léptek be, melyek eddig nem voltak. Természetesen egy újságicikkben nincs lehetőség egy szabályzat részletes ismertetésére, a Kollektív Szerződés módosításával minden bizalmi csoport megkapta a szabályzatot, ennek ellenére néhány fontosabb változásra szeretnénk felhívni dolgozóink figyelmét.

A munkáslakás kategória ettől az évtől kezdve megszűnt, ugyanakkor támogatjuk a tanácsai értékesítésű szövetkezetit, illetve OTP öröklakás vásárlását.

Támogathatjuk az emeletterépitést, tetőtér-beépítést, valamint a családi ház toldalékot abban az esetben, ha a szobák száma megnövekedik. Itt kell kitérni még egy új vonásra: korábban igazolni kellett az ilyen esetekben, hogy a bővítés jogos lakásigényt elégít ki, a jövőben nem kell erre tanácsai engedélyt kérni. Az ilyen jellegű bővítésekkel, fejlesztésekkel vagy korszerűsítésekkel végeredményben a népgazdaság vagyona gyarapodik, ezért tekintenek el az engedélykéréstől.

Feltételek

A támogatás feltételeit nemcsak jogszabályok írják elő, hanem lehetősége van a vállalatnak saját szempontok érvényesítésére is. E szempontok — ezeket is a szabályzat részleteiben tartalmazza — meghatározása azt is szolgálja, hogy a vállalat szempontjából értékes, kiemelkedő munkát végző, arra rászoruló dolgozók kapják a támogatást.

Mostanában sokat beszélünk illetve az újságban is írtunk arról, hogy az üzemi demokrácia tartalmi színvonalát kell javítani. Ezt az elvet próbáltuk alkalmazni akkor, amikor a lakáselosztó bizottság összetételét, működési rendjét meghatároztuk. A korábbi években a bizottságnak javaslattevési joga volt, és az igazgató döntött. Most ez megváltozott. A lakás-

elosztó bizottság egyetértési jogosultsággal javasolja az igazgatónak a számításba jöhető személyeket, valamint a felmerülő forintösszeget is, az igazgatónak döntést csak a bizottság egyetértésével lehet hozni. A lakáselosztó bizottság a párt, a KISZ és a szakszervezet egy-egy képviselőjéből áll.

Segít a bizottság

Fel szeretnénk hívni dolgozóink figyelmét arra, hogy mit kell tenni akkor, ha valamilyen támogatást, illetve segítséget, felvilágosítást akarnak kérni. Aki pontosan tudja a támogatás formáját, és meg tudja határozni az igényét, az írásbeli kérelmet nyújtson be a titkárságra. Előfordulhat azonban olyan eset is, hogy a dolgozó nincs tisztában a lehetőségekkel vagy az ügyintézésben, kérvény, egyéb irat elkészítésében kíván felvilágosítást, illetve segítséget kérni. Ez esetben felkeresheti a lakásbizottság bármely tagját: Balogh Józsefnét, a műszaki fejlesztési csoportban, Keresztes Józsefnét, a filtergyártás irodájában, Sigora Irmát, dr. Simon Gyulánét. Valamennyien készségesen állunk a dolgozók rendelkezésére.

A lakásépítés támogatásáról szóló és a Kollektív Szerződés 4. sz. melléklete szintén május 1-el lépett hatályba.

Dr. Simon Gyuláné —
Sigora Irma

Dolgozóink hosszú ideje panaszkodnak az előkészítési terem nyugati részén tapasztalható magas hőmérsékletre és páratartalomra. A leállás alatt beépített szellőzőberendezés — ha végleg nem is oldja meg — talán enyhít a gondokon. (Tudósítás a 2. oldalon).

Befejeződött a pénzügyi revízió

Az állami vállalatok rendszeres, kétevenként esedékes ellenőrzését a pénzügyminiszter felügyelete alatt, a Pénzügyminisztérium Ellenőrzési Főigazgatósága és annak területi szerve végzi, pénzügyi-gazdasági ellenőrzés formájában.

A pénzügyi-gazdasági ellenőrzés — a mérleg- és eredményvalóság, a vállalati alapok szabályszerű képzésének és felhasználásának, a költségvetési kapcsolatok szabályszerűségének, a támogatások indokoltságának ellenőrzésére, a számviteli és bizonylati rendszirűzésére irányuló törekvései mellett — súlyponti feladatának tekinti a szabályozó rendszer vállalati gazdálkodására gyakorolt hatásának felmérését és a tapasztalatok folyamatos közvetítését.

A vállalat 1981—82. évi munkáját apparátusunk a közelmúltban ellenőrizte. A revízió súlypontját képezte: a vizsgált két év mérlegvalósága; a költségvetési kapcsolatok (adók és támogatások) ellenőrzése; az érdekeltségi alapok képzésének és felhasználásának szabályszerűsége, a számviteli és bizonylati rend figyelemmel kísérése, az 1982. évben bekövetkezett jelentős nagyságrendű eredménynövekedés okainak feltárása; a termelés során felhasznált fontosabb alapanyagok, energia és csomagolóeszközök költségének és volumenének alakulása; a melléktermékek és hulladékok hasznosítása, valamint a szervezeti átalakulásból (trösztí megszüntetéséből) eredő változások figyelemmel kísérése.

A vizsgálat megállapításai szerint a számviteli és bizonylati rendre vonatkozó tapasztalatok az alábbiakban összegezhetők:

— a mérlegben kimutatott eredmény mindkét évben való, a revízió következtében az csak jelentéktelen mértékben módosult (két év átlagában még az 1%-ot sem éri el). A korábbi revízióhoz viszonyítva visszaesést nem észleltünk. A hibák nagyobb hányada — a két évvel korábbival megegyezően — a fejlesztési alaphoz kapcsolódik. Ez jelzi, hogy a

beruházási pénzeszközök rendeltetészerű felhasználására, képzésére a jövőben jobban oda kell figyelni;

— a vállalat költségvetési kapcsolatainak nyilvántartási rendszere megfelel az elvárásoknak. A költségvetéssel szembeni kötelezettségek teljesítése, valamint a juttatások igénybevétele előírászerű. Az ellenőrzés a területen elsődleges hibát, hiányosságot nem tárt fel. A jegyzőkönyvben szereplő — nem jelentős nagyságrendű — megközelítően megegyező összegű adóhiány és adóötlet, az előzőekben említett hiányellenes elszámolás következménye; — az érdekeltségi alapok képzése és felhasználása a vonatkozó rendelkezések szerint történt;

— mérleg leltárral való alátámasztása, valamint a készletek értékelése mindkét évben megfelelt az elvárásoknak. A bizonyító okmányok rendelkezésre állnak. A folyószámlák, pénzkészletek leltárral dokumentáltak, a költségvetési kapcsolatok folyószámla kivonata a számviteli nyilvántartással egyező;

— a vállalati sajátosságokat figyelembe vevő belső szabályzatok elkészítése, karbantartása megtörtént. Ezek biztosítják a gazdasági események zárt körű számbavételét.

A pénzügyi — gazdasági ellenőrzés megállapítása szerint — a feltárt hiányosságok ellenére — a számviteli és bizonylati rend megfelelő, az átlagosnál jobb. A számviteli és pénzügy területén dolgozók a jogszabályokat ismerik és betartják.

A vállalat mérlegbeszámolója és adóbevallása az utóbbi években — számszakilag — jó színvonalon, általában 1—2 hibával került összeállításra és leadásra. Ezzel jelentősen csökkentették munkánkat, gyorsították az országos számítógépes adatfeldolgozást.

Garván János,
a PM. Ellenőrzési Főigazgatóságának Baranya megyei Igazgatósága, Mezőgazdasági és Élelmezésügyi osztályvezetője

Nyugdíjas-találkozó

Hagyományos már vállalatunknál a nyugdíjas-találkozó. Örömmel várjuk és örömmel fogadjuk a gyár régi dolgozóit, abban a meggyőződésben, hogy nekik is kellemes perceket okoz régi kollegáikkal meghitt, oldott hangulatban találkozni. E remény jegyében rendeztük meg ebben az évben is a találkozót, amelyre csaknem nyolcvan jöttek el. (Tudósításunk a 3. oldalon).

A pártépítés aktuális feladatai

Az MSZMP Pécs városi Bizottsága mellett működő pártépítési munkabizottság gyárlátogatással egybekötött, kihelyezett ülést tartott vállalatunknál június 23-án.

A bizottság napirendjén többek között a nőpolitikai határozat végrehajtásáról szóló jelentés megtárgyalása szerepelt.

Megkértük a pártépítési munkabizottság vezetőjét, **Magyarcsik Gyula** elvtársat, hogy üzem lapok olvasóinak tájékoztatása céljából néhány kérdésre válaszoljon. Magyarcsik Gyula elvtárs készséggel tett eleget kérésünknek.

– **A Politikai Bizottság 1974-es határozata többek között a párttagság minőségi összetételének javítását is célul tűzte ki. Figyelembe véve az átrétegződés problémáját, ma ezen a téren Ön milyen feladatokat tart a legfontosabbnak a pártépítésben?**

– Mindenekelőtt szeretném leszögezni, hogy az MSZMP munkaspárt, és továbbra is elsődleges cél a párt munkaspárt jellegének megőrzése. Ebből következik, hogy a párttagság fejlesztése, tehát a pártépítés során célszerű a munkásarány növelése. Ennek a – természetesen nem merev számok közé szorított – aránynak is ki kell fejeznie a párt lényegét.

Ma éppen a nőpolitikai munkát tárgyaljuk. A vizsgálódásunk eredményeként egyértelműen mondhatom, hogy ma a nőpolitikai feladatok már nem kampányszerűen jelentkeznek, hanem beépültek a mindennapi munkavégzésbe, a napi feladatok szerves részét képezik. Nem hallgatható el azonban, hogy a nők arányát tagfelvételnél még célszerű fokozni. A jövő egyik fontos pártépítési feladatát képezi az, hogy a tagfelvételeknél magasabb arányt képviseljenek a nők.

Másik igen fontos terület: a pártépítési munkába az ifjúság nagyobb arányú bevonása, mozgósítása. Ez nagyon lényeges, mert a párt még mindig nem „fiatalodik”. E téren a párttagság soraiban is szemléltetváltásra van szükség. Egyes régi párttagok sokszor hangoztatják a fiatal jelöltekkel kapcsolatosan azt, hogy még nem elég érettek a párt tagjai közé való felvételre. Ezt sokszor éppen azok mondják, akik 18 éves korukban kötelezték el magukat annak idején a pártba.

Feltétlenül előtérbe kell helyezni a 18–20 éves korosztályú fiatalokkal való aktívabb törődést, a párttagság soraiba való felvételüket, nem vitatható, hogy ma a képzettség szintje magasabb, mint régen.

– **A pártegység megszilárdítása és a helyes arányok kialakítása azt hiszem nagy mértékben függ attól is, hogy milyen színvonalú a párttaggá nevelés. A fő cél, hogy a pártba a párttagságra alkalmas emberek kerüljenek. Milyen nevelési módszereket tart erre a legalkalmasabbnak?**

PECSI DOHANYGYAR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja
Szerkesztő a szerkesztő bizottság
Felelős szerkesztő:
dr. Simonné dr. Bernáth Erika
Kiadja a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Előfizetési díj egy évre: 21,60 Ft

Pécsi Szikra Nyomda
7630 Pécs, Engel János u. 8.
F. v.: Farkas Gábor mb. igazgató

A munkahelyi demokráciáról

Mikor jó a termelési tanácskozás?

Az elmúlt évben a munkahelyi demokratikus fórumok tartalmában, formájában különböző változások következtek be. Ezek a változások egyrészt a fórumrendszerek országos szintű elemzéséből és vizsgálatából fakadtak, másrészt abból, hogy a tartalmi munka színvonalát nem találták minden szempontból megfelelőnek.

A munkahelyi demokrácia fórumrendszerének egyik legfontosabbika a **termelési tanácskozás**. Ennek a tanácskozásnak több célt kell szolgálnia. Biztosítani kell a dolgozók rendszeres, pontos, közzétehető tájékoztatását, ugyanakkor lehetőséget kell adni arra, hogy a dolgozókat érdeklő és érintő gondokkal is foglalkozzanak, és lehetőség szerint a felvetődött problémákat megoldják.

Vállalatunknál tavaly egy ízben tartottak műszaki konferenciát, ahol a gazdasági vezetés tájékoztatta az érdekelteket az adott időszak eredményeiről és a szükséges feladatokról. Ebben az évben eddig tájékoztató termelési tanácskozást még nem tartottunk. Az utóbbi időben több fórumon elhangzott, hogy a dolgozók igénylik a rendszeres tájékoztatást, és kéri, hogy rendszeres időközönként termelési tanácskozásokat tartsunk.

A szakszervezeti bizottság – a munkahelyi demokráciáról szóló, és a testületek által jó-

vághagyott szabályzat szellemében – a termelési tanácskozások és a műszaki konferencia eddigi formáját felülvizsgálta, és néhány észrevételt tett a vállalat gazdasági vezetői felé. Alapvetően helyes volt az, hogy a munkahelyi szintű tanácskozás előtt központi tájékoztatót kaptak azok, akik a tanácskozást vezetik. Úgy tapasztaltuk azonban, hogy a műszaki konferencián elhangzottakat nem mindenki értelmezte egységesen, ebből következően nem lehetett az információk továbbadása sem egységes, így a tanácskozások tartalmában, terjedelmében is különbözőek voltak. A termelési tanácskozások sok esetben ellaposodtak, néhány témakör állandósult (pl.: szociális jutalmak, fürdő, öltöző, bér stb.). Természetesen ezzel nem szeretnénk a téma fontosságát lebecsülni, de úgy érezzük, hogy dolgozóinkat más is érdekelné, és akkor, ha a vállalat aktuális gazdasági helyzetéről, problémáiról, céljairól

alapos tájékoztatást kapnának, nagyobb felelősséggel és érdeklődéssel fordulnának a vezetőkhöz, hasznos javaslatokat is tudnának tenni. Ezért a műszaki konferenciát a régi formájában megszüntettük.

A jövőben a tájékoztatás két lépcsőben bonyolódik, csakúgy, mint eddig. Az úgynevezett termelési értekezleten a gazdasági vezetés ismerteti az adott időszakra vonatkozóan az általános helyzetet, amely az alábbi szempontok szerint történik: termelés helyzete, az addig elért eredmény, nyereség, anyag- és energiagazdálkodás, bér, bergazdálkodás, munkaerőhelyzet, munkavédelmi helyzet, minőség, aktuális, a dolgozók nagy részét érintő kérdések (pl. most export, csarnoképítkezés stb.), kísérletek, fejlesztés, újítás kérdései. Ugyanezen az értekezleten ismertetik a következő időszak legfontosabb feladatait és azokat az időközben bekövetkező változásokat, amelyek jelentős következményekkel járnak. A termelési értekezleten azok a személyek vesznek részt, akik a termelési tanácskozásokat megtartják. Előre megkapják írásban az anyagozt, ez nagy segítséget fog jelenteni munkájukhoz.

A termelési tanácskozás négy fő részből fog állni: az

előző termelési tanácskozás meg nem válaszolt kérdései; az előző időszak részletes értékelése, amely egyrészt a vállalat általános gazdasági helyzetét és az adott munkaterület legfontosabb kérdéseit foglalja magába; a harmadik részben megjelölik az elkövetkező időszak helyi feladatait; majd a végén a dolgozók hozzászólásai, javaslatai, valamint a vezetői válaszadás következik.

Mindebből első látásra azt a következtetést lehetne levonni, hogy ez eddig is így volt, mi ebben az új vonás? Az értekezletek lebonyolítását részletes igazgatói utasítás szabályozza, ezt minden vezető megkapja. Ugyancsak meg fogják kapni a szabályzat szempontjai szerint összeállított írásbeli anyagot is, ezzel azt szeretnénk elérni, hogy egyazon időpontban a vállalat minden dolgozója pontos, kielőgítő tájékoztatást kapjon. Ahhoz, hogy ez sikerüljön, egy nagyon fontos elvet, a **közértekezletet** kell betartani. Alkalmazkodni kell a dolgozók érdeklődéséhez is, ne foglalkozunk olyan kérdésekkel, amelyek az adott kollektívát nem érintik, illetve nem érdeklik, amivel pedig foglalkozunk, azaz úgy, hogy mindenki megértse, értelmezni tudja.

Sigora Irma

Pályázat:

KISZ-nívódíj

A KISZ Központi Bizottsága Agitációs és Propaganda Osztálya és a KB Értelmiségi Fialatok Tanácsa Titkársága negyedévenként, kategóriánként 5–5, egyenként 1000,- Ft értékű nívódíjjal jutalmazza a megyei sajtóban (újság, valamint tv- és rádió-stúdiók), illetve a vállalati, üzemi lapoknál dolgozó 35 év alatti fiatalok legjobb írásait, műsorait, amelyek a KISZ KB által negyedévenként meghatározott témákról szólnak.

(A nívódíjjal jutalmazott, de színvonalas írásokat esetenként az ifjúsági sajtóban ismételtel megjelentetjük. Ekkor a szerzők a szokásos honoráriumot kapják.)

Az első nívódíjak odaítélésére 1983. IV. negyedévének elején kerül sor, s erre a III. negyedévében (július, augusztus, szeptember) megjelent (sugárzott) azon írásokkal és műsorokkal lehet pályázni, melyek témája: „Fialatok az időseb-

bekért”. Az írások, illetve rádió- és tv-műsorok kutassák fel, hogy az adott megyében, illetve vállalatnál mit tesznek a fiatalok, a KISZ az idősebbekért, keressék és mutassák be azokat az új lehetőségeket és módszereket, melyek segítségével a fiatalok még többet tehetnek az időskorúak helyzetének javításáért.

A IV. negyedévi nívódíj-pályázat témáját a III. negyedév végén a Magyar Ifjúságban közöljük.

A nívódíjra pályázó írásokat (három példányban), a rádióműsor kazettáit, a tv-műsorok vázlatát a következő címre kérjük elküldeni 1983. október 10-ig: „Nívódíj-pályázat” KISZ Központi Bizottság Agitációs és Propaganda Osztály, 1388 Budapest, pf.: 72.

A nívódíjakkal kapcsolatban további felvilágosítással szolgál a KISZ KB Agitációs és Propaganda Osztálya és az Értelmiségi Fialatok Tanácsa Titkársága.

Leállás után

1983. július 4-én, hétfőn éjszaka 2 óra van, a gyártási szállító konveorok, a leállás alatt üresen álló cigarettakeretek kezdenek megelni. A kilenc naptári napot számláló leállás után a szervizműszak végzi a mindennapostól alig különböző munkáját. A levegőben mégis érezhető némi feszültség, ám ez a feszültség minden hosszabb karbantartási szünet után makacsul jelen van, s tart mindaddig, míg a teljes üzem teljes biztonsággal nem termel, amíg nem hozza a szokásos teljesítményt.

A június végi leállás (már a második ebben az évben) nem volt teljeskörű, az ilyenkor elvégezhető karbantartási, felújítási munkák nem terjedtek ki a gyártás valamennyi üzemszerűre. Teljes „gőzzel” ment a krepellő, háromnegyed kapacitással a filtergyártó – itt ugyanis két gép nagyjavítására is sor került.

Ezek közül a nagyobb erőpróbat a 10-es házi számozású GC–KDF2D–HCM gépkombináció szétzerelése, a fontosabb alkatrészek cseréje, a szükséges javítások elvégzése, majd a gép finombeállítása, újbóli üzembehelyezése jelentette. Ennél a nagyjavításnál

némi támpontot jelentett az ugyanilyen – 4-es számú – gépsor múlt évi karbantartásakor szerzett tapasztalatok összessége. A nagyjavítás minőségét jelentős mértékben befolyásolja az a tény, hogy import eredetű tartalékalkatrészek nincsenek – s nem is várható.

A szenezőgép – FS – nagyjavításával egyidőben átalakítottuk a gép formakamra-rendszerét (alsó, felső egyaránt), s a szegélyvasalást. Ezt a műveletet a másik, még át nem alakított gépeken is el fogjuk végezni!

Csak felsorolászerűen: a leállás alatt elvégzett legfontosabb munkák: – vákuumhálózat kitisztítása; előkészítés szelölőtetése; az új szártípvonal elektromos bekötése, próbajáratása; szivattyúk cseréje, konveorok javítása, kartonzárógép nagyjavítása, gázos szártívhenger felülvizsgálata – egyenáramú motorok karbantartása.

Összességében: az ideai második – s az első nyári nagykarbantartás látványos „dolgozat” nem hozott – de az üzembiztonság növelése szempontjából mindenképpen hasznos volt.

Horváth István

Szocialista brigádmozgalom

Formalitások helyett

A Szocialista Brigádvezetők VI. Országos Tanácskozására május 28-án került sor az Épitők Székházában. Ez egybeesett a brigádmozgalom 25. évfordulójával.

A tanácskozás Gáspár Sándor előadói beszédével kezdte meg munkáját. A SZOT főtitkára kiemelten szölt arról is, hogy az ösztönzés és anyagi érdekltség kedvezőbb alakulásán elsősorban a munkahelyeken lehet változtatni.

A felszólaló brigádvezetők kitértek arra, hogy a brigádválalások, értékelések és az ismerés sokszor formális. Többet javasolták, hogy szűnjön meg a brigádcímek és jutalmak központi behatárolása.

Az is kétségtelen, hogy a szocialista módon élni és tanulni követelmények formáit célszerű átértékelni, de megköszönhetően hiba lenne – a szocialista módon dolgozni követelmény túlzott előtérbe helyezésével – elhanyagolni a hármas jelszó bármelyikét, hiszen ezekben foglalt követelmények szorosan összefüggnek és egymás hatását erősítik.

A tanácskozás után nekünk is fel kell mérni vállalatunknál a szocialista brigádmozgalom helyzetét, és a szocialista brigádvezetők bevonásával megkeresni azokat a lehetőségeket, formákat, amelyek a megváltozott gazdasági helyzethez és társadalmi követelményekhez jobban igazodóan segítik elő a szocialista brigádok jövőbeni, megújuló tevékenységét.

S. E.

A Vállalat Kiváló Brigádja

Május 1., a csomagolási osztályon

A csomagolási osztály a termelési osztály legtisztább és legcsendesebb részlege. De a nyári rekkenő hőség a dolgozóktól nagyobb igénybevételt követel, és a Május 1. brigád tagjai most is fegyelmezetten végzik munkájukat. Az előző napi minőségmutató szorzótényezője 106,6, mennyiségi tényezője 105,0, az anyagmutatóhoz tartozó szorzófaktor pedig 108,5%. Ezek az adatok bizonyítják, hogy a Május 1. brigád kiérdemelten nyerte el a Vállalat Kiváló Brigádja címet. A brigád – mely egy műszak dolgozóiból tevődik össze – kb. 40 fős létszámú. A brigádvezető **Budai Sándorné**, az osztályon Sárika néven ismerik, 1979 óta fogja össze és szervezi a brigádtévékenységét.

A brigádunk 1964-ben alakult, én akkor lettem brigádvezető amikor nyugdíjba ment Szilvási. Van néhány régi dolgozó, akikkel a törzsgárdát

alkotjuk és akire lehet számítani. Igyeekszem, hogy az új dolgozók is bekerüljenek a brigádba, de ez természetesen tőlük is függ. Az a tapasztalatunk, hogy az idősebbekre és a régi dolgozókra jobban lehet számítani a munkában. Rendezünk közös kirándulásokat, mozi- és színházlátogatásokat, ahova természetesen hozzatartozókat is meg szoktunk hívni. Mondhatom, hogy ezek az összejövetelek segítenek abban, hogy emberileg is közelebb kerüljünk egymáshoz. Társadalmi munkákat végzünk rendszeresen, például ebben az évben a férfi brigádtagok az egyik átalakított gyógyszer-tárbán összeszerelték a rakodópólcokat.

Szeretnénk hasznosabb társadalmi munkát végezni, mint eddig – mondja Teri néni **Schleisz Sándorné**, a brigád egyik régi dolgozója. – Ami általában adódik – néha úgy

tűnik, hogy fölösleges és haszontalan. Mint például a kerítés festése, amit rövid idő után kicseréltek. Ennek hiányában többet foglalkozunk munkahelyünk tisztántartásával és az étkező-dohányzó szépítésével. Amit én hiányolok, hogy a társaság nem elég aktív, különösen a fiatalok. Talán ha kialakul és megkapjuk a szakszervezettől az új és átalakított irányelveket, lesz benne olyan is ami új lendületet fog adni a brigádmunkában. Többet voltak már közülünk kiváló dolgozók, Sárika pedig most kapta meg a kítüntetést, miszerint a MEM kiváló dolgozója lett.

– A jó munkavégzésben legfontosabb az összetartás és a problémák gyakori megbeszélése – mondja Budai Sándorné. – Ennek érdekében műszakkezdés előtt szoktuk megvitálni a teendőinket. Remélem továbbra is sikeresen fogunk tevékenykedni.

M. J.

Filtergyártás Gondok és erények

Eltelt egy fél év, hogy irányításom alá került a filtergyártási osztály. Az osztály megítélése, értékeléséhez tehát részéről már objektív tényezők állnak rendelkezésre. Mivel a termelésben már minden területen tapasztalattal rendelkezem, így alapvetően leszögezem, hogy egyik területen sem volt olyan sokrétű a tevékenység, mint ezen az osztályon. Azonnal azt is hozzá kell tenni, hogy a körülmények is a leggyengébbnek mutatkoztak a termelési főosztály vertikumában. Ami biztató, a jövőre nézve, hogy a tavaly évi végi, illetve az év eleji létszám-fluktuáció megállt, s jelenleg egy olyan munkásszám áll rendelkezésre, amely képes az osztály feladatait a jövőben mennyiségben és minőségben végrehajtani.

Miért volt nehéz a stabilitást elérni létszámokban? Alapvetően ok, hogy az osztály szinte nem rendelkezik törzsgárda tagsággal (20%-a 5 évnél régebbi dolgozó). Különösen a szakember vonatkozásban állunk gyengén. Jelenleg elmondhatom, hogy a szakembereink tehetős fiatalokra épül és a munkájukra lehet számítani, s ezt nehéz helyzetben mindenkor bizonyítják is. A betanított dolgozó munkásnői állomány is fiatal. Hozzájuk türelemmel kell közeledni, vagyis meg kell érteni velük a munka célját, értelmét. Itt azokról a kevés idősebb dolgozókról kérem és várom el a türelmet, akik ma még nálunk vannak. Különben ő előttük, ahogy mondanak szokták, „le a kalappal”.

Nagyon elkésztető volt a helyzet a férfi segéd- és betanított állományról. 22 fő fordult meg az osztályon és jelenleg ebből 7-en állapodtak meg nálunk.

Az osztály legnegatívabb oldalának a műszaki vonal mutatkozott. Az üzemelő gépek alkatrészellátása igen gyenge, a készlet a minimális szintet sem éri el. Az import korlátozások mellett itt a szervezetlenség szála; voltak fellelhetők, melynek kibogozása a hónapok folyamán ideigőrlőnek mondhatók. A gépek 3 műszakos termelés

mellett szinte sóhajtoztak a tmk-ért.

A jelen leállás alatt és az elkövetkező hónapokban sor kerül a gépek tmk-jára, de ez csak úgy lehet eredményes, ha a szükséges, kopott és barkácsolt alkatrészek helyett megfelelő új áll rendelkezésre. Ugy ítélem meg, hogy ennek biztosítása a szervezési intézkedésekkel jó irányban halad. Ha a gépészeti feltételek biztosítva lesznek, akkor kidolgozásra kell kerülni a szervizműszak rendszerének bevezetését. A gépek kapacitás-kihasználása 2 műszakban is lehetőséget ad arra, hogy termelési feladatainkat végrehajtsuk.

Az osztály számos alapanyag-féleséggel dolgozik. Az alapanyagok sajnos nem standard minőségűek. Így a gyakorlatlan tapasztalatokkal nem rendelkező munkájukat nem tudják a minőségbeli változásokhoz igazítani. Mindezekről a végső következtetés: ha a krepellő nem megfelelő minőséget állít elő, akkor kinlódik a szenes rúdgyártó, de ő sem tud ilyen körülmények mellett egyenletes minőséget produkálni. A kombinátorok kinlódhatnak a szenes rúdák miatt, tehát itt sem jön a megfelelő minőség, s végül a minőségi hiányosság a gyártásban csapódik le. Fentiekből egyértelmű, hogy az osztály munkájának alapfeltétele, a jó krepellő papír.

Az osztály vezetése sem volt sajnos egységes. A vezetési stílusok különbözőek és önzőeknek mutatkoztak. Egységesen a fő hangsúlyt a vezetésnek az alábbiakra kell a jövőben fektetni:

1. A napi ellenőrzések rendszerességére,
2. a technológiai fegyelem betartására,
3. a szervezettségre,
4. a munkafegyelemre.

Megengedhetetlen az olyan dolgok feletti átsiklás, amiben a dolgozó és a vezető közvetlenül vagy közvetve változtathat. Minden hasznos észrevétel, meglátás mindenki részéről az osztály érdekét szolgálhatja. Ebben a szellemben dolgozva, cselekedve jó „termést arathatunk”.

Kiss József

Cigaretta, cigaretta, cigaretta...

A világ 118 országában 1980-ban közel 4,3 billió db. cigarettát gyártottak, ez a mennyiség 29,4%-kal több mint a tíz évvel ezelőtti (azonos országsszámot alapul véve) és durván 0,7-1%-kal több mint az előző évben. Változatlanul érvényesült tehát az a tendencia – és ez már kb. 4-5 éve tart –, hogy a cigarettagyártás üteme az egyéb dohánytermékekéhez hasonlóan lelassult vagy csökkent.

Egyes fejlett ipari országok termelési adataiban a gyártás lassúbb vagy csökkent üteme azért nem mutatkozik, mert a belföldi fogyasztási kereslet csökkenését egyelőre az export növelésével igyekeznek ellensúlyozni (pl. Svájc). E tekintetben a dohányipari szaklapok szerzői még mindig elég óvatossá és szivesebben írnak azokról a fogyasztási tartalékokról, amelyek a fogyasztás szintjét tartás vagy növelését az eddigiekhez hasonlóan igyekeznek tartani. A legjobban ellátott országokban azonban a fogyasztás telítettsége mellett egyre inkább jelentkezik s egyre nyitabban van már szó a dohányzás elleni egészségügyi propaganda pozitív hatásáról is, bár még mindig inkább olyan értelemben, hogy a dohányipar és a dohánytermelés legfőbb feladata a nikotinszegény és kátránymentes termék előállítás. Az egyes világrészek adatait tekintve 1980-ban Európa 28 országában (nem számítva a „mini”-államokat), 1 billió 418 milliárd db cigarettát gyártottak, ami 16,5%-kal több mint tíz évvel ezelőtől. A legnagyobb cigarettagyártó országok Európában sorrendben a Szovjetunió, NSZK, Nagy-Britannia, Bulgária, Franciaország és Lengyelország. Ebben a hat országban gyártják a kontinens összes cigarettatermelésének 33,0%-át, míg ugyanez a mutató 1971-ben 36,7%- volt. Nagy-Britannia és az NSZK a dohányszükségletének csaknem teljes egészét importálja, a Szovjetunió és Franciaország szintén nyersanyag-importra szorul, míg Lengyelország és Bulgária a hazai ellátáson kívül nyersdohányt és kész cigarettát is képes exportálni. Bulgária cigarettagyártásának jelentős részét a KGST-országokba exportálja, ezen belül is

legfőbb vásárlója a Szovjetunió.

Végül összehasonlítva a KGST és a közös piac országainak főbb mutatóit: a KGST-országok cigarettatermelése az elmúlt tíz évben 12%-kal, a Közös Piac országainak termelése 48,4%-kal növekedett. A KGST-országok Európa összes cigarettatermeléséből 45,3%-kal, a Közös Piac 39%-kal, a világtermelésből a KGST 14,5%-kal, míg a Közös Piac 12,9%-kal részesedik. Ebből is kitűnik, hogy a tőkés országok ebben az iparágban is dinamikusabb fejlesztésre törekedtek, mint az előző időszakban, mivel világpiacon helyzetüket itt is a fejlődő országokban szeretnék megalapozni vagy fejleszteni.

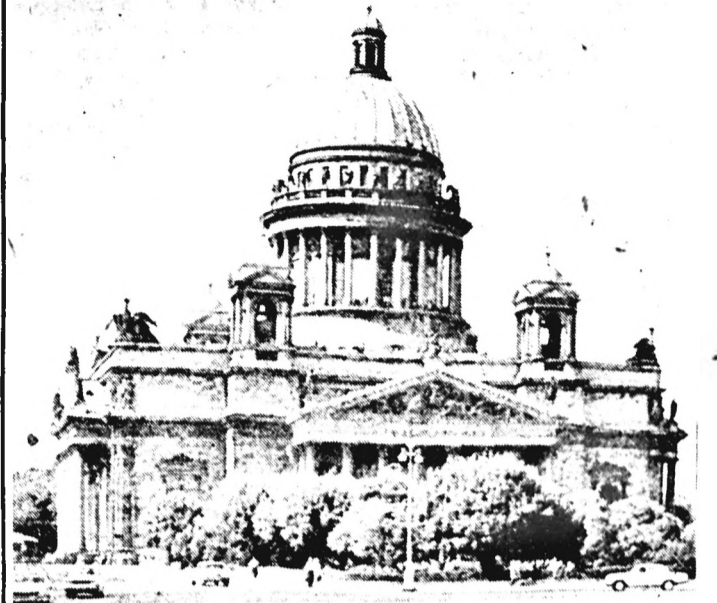
Érdekes információkat közöl a Tabak Journal International németül ország munkabér- és munkaidő-szükségletéről és felhasználásáról dollárba átszámítva. A különböző országokban az 1 órára vetített béreknél az eltérés a legjobban és legrosszabbul kereső országok között négyszeres és a legolacsonyabb bérű országok közé sorolják hazánkat is, ahol a kereset 1 dollár/óra alá esik, bár ebben a csoportban Ciprus, Chile, Ecuador után Magyarországot a negyedik helyre teszi 0,81 dollár/órával, de ennél jóval alacsonyabb a miénk. A legjelentősebb számottevőbb dohányiparral rendelkező Bulgária, pl. 0,38 dollár/órás bérével.

A munkaorák számát tekintve is nagy különbségek vannak az egyes országok között, például Egyiptomban 1973-ban 53 órát kellett hetente dolgozni, ugyanakkor Norvégiában a férfiaknak 29, a nőknek 27 órát. Svédországban és Dániában 30, ill. 30,5 óra volt a munkaidő. A 40 órás munkahetét alapul véve a következő eltérések tapasztalhatók:

Jóval fölülte: Nagy-Britannia (46,4), Szingapur (46,7), jóval alatta: USA (38,3), Kanada (36), Ausztria (35,8), Belgium (34,7), de például az NSZK, Hollandia, Franciaország, Csehszlovákia heti munkaideje a dohányiparon belül azonos értéket mutat, ez 42 óra körül van, s ennyi a hazánkban is hivatalosan megállapított heti munkaidő.

Horváth István

Kirándulás Leningrádba

Az Expressz Ifjúsági és Diákutazási Iroda szervezői megkeresték gyárunk KISZ-bizottságát: 10%-os kedvezményt kínáltak azoknak, akik 4 napos leningrádi utazásukon részt vesznek. A vállalat KISZ-bizottsága pedig az „Ifjúsági” alaptól járult hozzá az utazáshoz. A kedvezményt Varga Győzőné, a minőségi ellenőrzési osztályról, Gyenis Teréz, a gyártásról és Marton László, az anyag- és áruforgalmi osztályról vették igénybe.

Június 18-án indultunk a Ferihegyi Repülőtérrel. Nagyon izgatottak voltunk, mivel még soha sem ültünk repülőgépen. Borús időben szálltunk fel. Amikor a felhők fölé értünk csodálatos élményben volt részünk. A nap rásütött az alattunk elterülő felhőkre. Ahogy észak felé haladtunk, a felhők oszladozni kezdtek, csodálatos kilátás nyílt az alattunk elterülő tájra. Amint a gép vízszintbe érkezett, megjelentek a légikísérők. Ételeket hoztak és választás szerinti italt.

Már kezdtük magunkat jól érezni a repülőgépen, amikor hangosbemondón keresztül felszólítottak minket, hogy kapcsoljunk be az öveket, leszállás következik.

A repülőtéren a szovjet idegenvezető fogadott minket és kezdetét vette a vámvizsgálat, mely fárasztóan hosszú ideig tartott. Ezután elindultunk szállásunkra a Ladoga hotelba, mely az új városrészben található. Egy-kétgyás, fűrdőszobás szobákban helyeztek el bennünket. Fáradtan érkezünk a hosszúra nyúló vámvizsgálat és a repülés izgalmai miatt. A nap hátralévő részét pihenéssel töltöttük.

Másnap frissen, kipihenten ebédünk és reggeli után kezdetét vette az autóbussos városnézés. Leningrád gazdag nevezetességekben, emlékművekben, építészeti remekművekben. Sajnáljuk, hogy nem tud-

tunk megnézni mindent a szűkre szabott idő miatt. Ezután megebédeltünk és folytattuk a városnézést. Európa egyik legnagyobb „szekesegyházát”, az Izsák szekesegyházát (képünkön) tekintettük meg. Ahogy beléptünk az ajtón, rögtön szembetűnt a hihetetlen csillogás. Lenyűgöző volt a sok arannyal bevont szobor. A márvány szinte minden fajtájával és színével találkozhattunk. Pompa, csillogás, ragyogás, csodálatos kivitelben, mentesen minden felesleges cícomától – röviden így tudnám jellemezni Európa egyik legszebb szekesegyházát.

Hétfőn, reggeli után folytattuk az ismerkedést Leningrád nevezetességeivel. Először a leningrádi csata hősi halottainak örök emléket állító piszkarjói temetőt néztük meg. A blokádtól 900 napig nem jutottak élelemhez a város lakói. Nagyon sok ember életének az éhhalál vetett véget. Főként asszonyok, öregek, gyerekek, akik semmiről sem tehettek. Igazán átérték a háború borzalmaival, amikor a hősök tömegsírjai között jártunk.

Délután lenyűgöző látványt nyújtott az Ermitázs világhírű festményeivel. Az Ermitázsról sajnos felületes képet nyerhettünk, ugyanis a sok látóval befogadására csak három óránk volt. Vacsora után kezdetét vette az ismerkedési est román és szovjet fiatalokkal. Az ottani szokásnak megfelelően az est nem tartott sokáig, de ennek ellenére jól éreztük magunkat a kedves, szeretetre méltó fiatalok között.

Másnap ebéd után szabad program volt, jártuk a város ismeretlen utcáit. Másnap izgatottan szálltunk fel a repülőgépre, éleltünk meg másodszer. A repülőgép Varsón keresztül jött, és mi élményben gazdagon, 13 órák megérkeztünk Budapestre.

Marton László

Nyugdíjas-találkozó

Június 17-én 14.30 órakor nyugdíjas-találkozót tartottunk az ebédlőben. 74 nyugdíjas vett részt a baráti beszélgetésen, nagyon jó hangulatban.

Minden nyugdíjasunk vásárlási utalványt kapott. Majd tombolára került sor, csaknem minden jegy nyert – ami természetesen ingyenes volt. (Vásárlási utalványt, decsi asztalterítőf, kávét, bon-bont sorsoltunk.)

Az uzsonnát (hidegtálat rendeltünk), valamint az üdítő italt jóléti keretből, a vásárlási utalványokat 6000,- Ft összegben szakszervezeti vagyonból, 6200,- Ft összegben pedig a brigádok adták össze.

Ezúton mondunk köszönetet a szocialista brigádoknak, akik hozzájárultak nyugdíjasaink megajándékozásához.

Pannónia brigád 500,—
Május 1. brigád 500,—
Bólyai J. brigád 500,—

Kossuth L. brigád 300,—
Ady Endre brigád 300,—
Vörösmarty brigád 300,—
Tabak brigád 400,—
Tyereskova brigád 500,—
Kun Béla brigád 300,—
Dr. Münnich F. brigád 500,—
Lendület brigád 500,—
Farkas B. brigád 500,—
Latinka S. brigád 500,—
Hámán Kató brigád 500,—
Béke brigád 200,—
Mező Imre brigád 300,—

Támogatás a kirándulásokhoz

Az utóbbi időben igen népszerűek lettek a szervezett kirándulások. szocialista brigád-jaink szívesen keresik fel az ország nevezetességeit. Az ilyen kirándulások sikeréhez jelentősen hozzájárulnak az utazási irodák is, mert színvonalas választékot kínálnak, rugalmasan, gyorsan szervezik ezeket az utakat. Vállalatunk szakszervezeti bizottsága – néhány szocialista brigád kezdeményezésére – jelentős anyagi támogatást ad azoknak a brigádoknak, akik a szabad idő eltöltésének ezt a formáját választják. Tekintettel arra, hogy pénzünk korlátozott, szükségesnek láttuk a támogatás feltételeit megszabni.

Kirándulást csak akkor támogatunk, ha annak az általános műveltség gyarapítása és az emberi kapcsolatok javítása a célja, ezen belül a kapott pénzüsszeget csak az utazás fedezésére lehet felhasználni. A szakszervezeti bizottság dönt a pénzüsszeg mértékéről, amely 1000–10 000 Ft-ig terjedhet. A szükséges ügyintézésért Simon Éva kultúrfelelős bonyolítja. Reméljük, ezzel sok dolgozó pihenéséhez, művelődéséhez tudunk hozzájárulni.

Az első fél évben a dr. Münnich F. brigádnak 7000, a Lendület szoc. brigádnak 9000, valamint a Tyereskovának szintén 9000 Ft-ot adtunk. A kirándulásokon 116 fő vett részt.

S. I.

Üdülés Pocuvalón

Vállalatunk dolgozói részére évek óta biztosította Csehszlovákiában, Pocuvalón a pihenési lehetőséget, nem mindennapi környezetben, ellátással, figyelmességgel és kényelemmel. Számunkra szokatlanul magas hegyek övezte mesterséges tavak nem mesterkelt környezete igen ideális kikapcsolódást nyújt mindazoknak, akik vállalják az aktív pihenést.

Az üdülőtől másfél órássétányt az 1009 méter magas Sitau csúcs, (ott csak csúcscsoka), ahonnan nem mindennapi látvány tárul a vállalkozó szellemű „turista” elé. Selmečbánya teljes látkepe a hegyek völgyében, mint kinyitott ékszerdoboz a megszámlálhatatlan műemlékkel. A közelj Szentantál falucska apró háza közül ki-

emelkedő Kohary kastély, rendezett múzeum, fokozzák a látványosságot a vidéket környező erdőfedte hegyvonulatok.

Akiket érdekel népünk és a szomszédnépek múltja, jelene és – gépkocsi híján – nem riad vissza az autóbussok bo. nyolult menetrendjétől, azoknak érdemes elindulni, végigjárni a történelmi városokat, múzeumokat, végvárakat.

Aki egy ilyen utat megtett, az jóleső fizikai fáradtságát a tisztta levegőjű, erdővezte völgyben meghűződő faházban pihenheti ki, hogy másnap újra nekivághasson az ismeretlen múlt megismeréséhez.

Futó Endréné

Az üzemorvos írja:

A vérnyomásról

A meleg nyári napokon könnyen kialakulhat az emberekben szédüléssel, fejfájással járó rosszullet, melyet akár eszméletvesztés is követhet. Ha időben orvoshoz kerül a beteg, az egy injekcióval, tablettával vagy cseppekben adott gyógyszerrel megszünteti a panaszokat, előzetes vérnyommérés után. Ilyenkor azt mondjuk: a beteg vérnyomásával volt baj.

De mi is az a vérnyomás? Szervezetünkben, az érpályában vér kering, ennek keringését a vérnyomás tartja fenn. A vérnyomást a szív összehúzó-dásakor kifejtett munkája hozza létre. Mikor a szív összehúzódik, systoleban van, akkor a legmagasabb a vérnyomás, ez a megadott felső érték, a systoles nyomás. Mikor a szív elernyed, akkor a vér áramlását az tartja fenn, hogy az erek fala az alább kitágult, most pedig összehúzódik, ez a dias-tole, ilyenkor pihen a szív, és legalacsonyabb a vérnyomás. Ez az alsó érték a dias-tolés nyomás. A felső érték normális körülmények között 120—150 Hgmm, az alsó érték 60—90 Hgmm. A vérnyomás két irányban lehet káros: lehet magas és lehet alacsony.

Az alacsony vérnyomás két-féle lehet:

1. Állandóan fennálló, melynek okai lehetnek:

- alkati,
- testi leromlás miatt (éhezés, hosszan tartó betegség),
- vérszegénység,
- mellékvese csökkent működése,
- szívbetege,
- aorta-szűkület.

2. Rohamokban fellépő alacsony vérnyomás, amelynek okai lehetnek:

- ájulás,
- idegrendszeri,
- szívetelési zavar,
- alkati (hosszan tartó állás alkalmával),
- a nagy nyaki erekre okozott nyomás (szoros nyakú ruhák).

Általában meleg, zárt helyen létrejövő ájuláskor, vagy idegi alapon létrejövő alacsony vérnyomás könnyen megszüntethető és következménye nincs. Azon alacsony vérnyomások, melyek alapja valamilyen betegség, az alapbetegség gyógyulásával ill. javulásával megszűnnek. Az alacsony vérnyomás a szervezetben hosszantartó fennállása esetén sem okoz maradandó károsodást, és ha a beteg bizonyos alapszabályokat betart (vérnyomás emelő szereket szed, kerüli a hosszantartó állást, vagy meleg leventőt, szoros ruhát) semmi komoly problémája nem lesz és hosszú életű lehet.

Más a helyzet a magas vérnyomással, ha a felső érték 150 Hgmm fölé, az alsó érték 90—100 Hgmm fölé emelkedik. A magas vérnyomásnak is több oka lehet:

- a magas vérnyomás betegsége, melynek létrejöttében örökletes tényezők, idegizgalom, fokozott konyhasó-fogyasztás játszik szerepet. 40—60 év között jön létre, de néha fiatalabb embereknél is. Kellő kezelés nélkül szívkiemérlést, agyi károsodás, vese elégtelenség miatt korai halálhoz vezethet.
- Vesebajok: vesemedence gyulladás stb.
- A belső elválasztású mirigyek betegségei (mellékvesekéreg, pajzsmirigy túlműködés stb.).
- Aorta szűkület.
- Túl sok vörösvérsejtje van a betegnek.
- Mérgesek (ólom).
- Agyi eredetű magas vérnyomás.

Látható, hogy minden magas vérnyomás-betegségben szenvedőnél igen komoly alapszabályok is lehetnek, ha pedig ezek kizárhatók, a magas vérnyomást akkor is kezelni kell,

még akkor is, ha a betegnek semmi panaszt nem okoz.

A hosszan tartó magas vérnyomás ugyanis komoly elváltozást okozhat a szívben. A szívizomzat először megvastagodik, s már az is hosszabb távon a szívizom megfelelő táplálásának akadálya lehet. Később a szívizom kimerül, munkáját nem tudja ellátni. Ehhez társulhat a szívizom ellátó erek meszesedése, mely az ún. anginás rohamokhoz vezet, ill. a szívinfarktus létrejöttét segíti elő. Az érrendszer állapotáról a szemfenéken levő erek állapotából lehet következtetni, ezért szükséges a magas vérnyomásos betegek rendszeres szemészeti ellenőrzése, az Rtg. és EKG. vizsgálatok mellett, melyekre szintén a szív állapotának vizsgálata miatt van szükség.

Károsítja a magas vérnyomás az agyat is, agyi trombózt, agyvérzést vagy érgörcsöt okozva vezet halálhoz. A vese is károsodhat a magas vérnyomástól kisebb vagy nagyobb mértékben romlik a működése, ezért szükséges a rendszeres vizeletvizsgálat is. A belső elválasztású mirigyekre ill. a vérképző rendszerre is kifejtik károsító hatását a magas vérnyomás, ezért van szükség rendszeres laboratóriumi vizsgálatra.

Elég komoly képet kaptunk a magas vérnyomásról az elmondottak alapján. Nyugtalanokodásra nincs azonban ok. Aki tudomást szerez magas vérnyomásáról, mérés rendszeresen, az előírt gyógyszereket szedje pontosan és ellenőriztesse magát minden évben az évi nagy gondozás alkalmával, még ha panaszmentes is. Így a legkisebb elváltozás esetén az orvos közbe tud avatkozni és a beteg rossz közérzet nélkül, teljes emberként élvezheti életét.

Dr. Varga Éva

Humor

Kiss átmegy a szomszédjához és azt mondja neki:

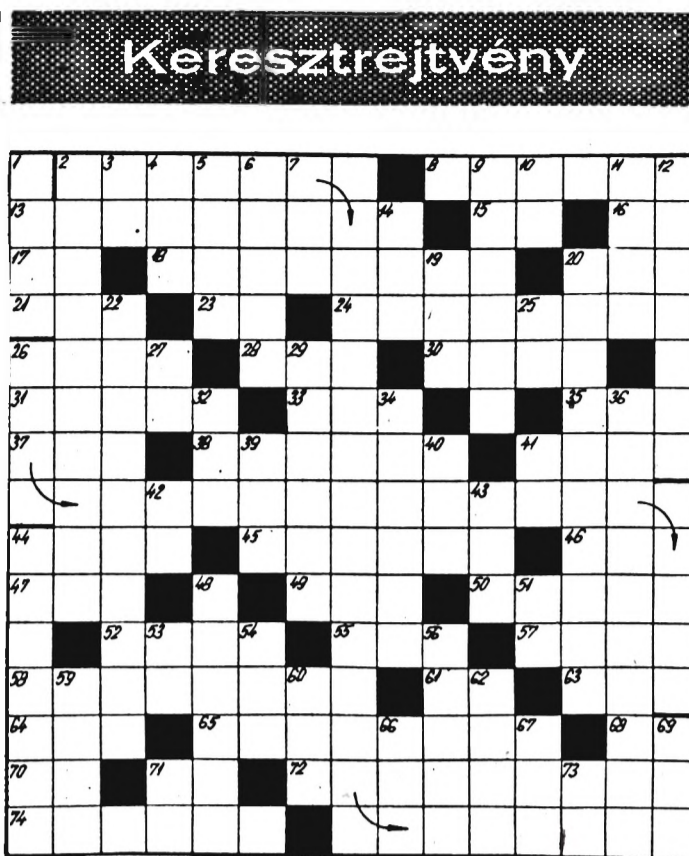
— Kérem, végtelenül lekötelezlek, ha a kutyáját, azt a ronda dögöt, valakinek elajándékozna. Soha nincs tőle nyugta a családomnak, tegnap például amikor a lányom éneköröt vett, olyan vonyitást vitt véghez, hogy az már sok.

A szomszéd vállat vonogatva feleli:

— Sajnálom Kiss szomszéd, de a maga lánya kezdet!

Pécsi Nyári Színház

A Pécsi Nyári Színház ebben az évben is megnyitotta kapuit. A rendező szervek a műsor összeállításakor minden korosztályra gondoltak. Minden érdeklődő jegyet válthatott a neki megfelelő előadásra, mert a kínálat gazdag volt: balett, musical, rockantázis, daljáték, revüműsor, bábelőadás. Az előadások több helyszínen játszódtak. A tettyei romoknál Kodály Zoltán népdalgyűjtéséből a Székely Fónó című daljáték-felújítást Bagossy László rendezésében. Az előadás sötétedéskor vette kezdetét. Mint tudjuk, a Székely Fónó eredetileg a fónó életét mutatja be. Itt gyűlte össze a régi időben a fiatalok és az idősebbek. Tréfáloztak, énekeltek és közben szorgalmasan járt a kezük. Az idősebbek fiatalokról, élettapasztalataikról meséltek. Bagossy László rendezésében új oldalról ismerhettük meg a fónó életét a Baranya Táncegyüttes és a

Vízszintes: 2. Egy ókori bölcsesség első része (zárt betűk: J. A.). 8. Juharfból álló erdő. 13. Egy pillanatra hozzányúl. 15. A Duna egyik szakasza. 16. Kicsinyítő képző. 17. Elektron volt rövid. 18. Tolózárral bezár. 20. Tamás idegen becézése, ford. 21. Félemelet! 23. Ellentétes kötésű. 24. Öt tonnánál könnyebb (nem ömlesztett) vasúti szállítmány. 26. Gil... Le Sage regénye. 28. A függ. 19. sz. alatti betű. 30. Számszerű tény, eredmény. 31. Az egész világot a vállán viseli (idegen helyesírással). 33. Római szám és ötlet több. 35. RFA. 37. ... Silvia (Romulus és Remus anyja). 38. Palesztin politikus, Jászser... 41. A törnél hosszabb a pengéje. 44. Csapatban, ütővel játszott labdajáték. 45. Az egyik oldalán fényes felületű selyemszövet. 47. Nehéz mint... 29. Alma — tájszóval. 50. Tartásítás végett teljesen átítat. 52. Író, költő, műfordító (Antal, 1862—1934). A hidrogén és a gallium vegyjele. 47. Kenőanyag. 58. Szólóhangszerre és zenekarra írt versenymű. 61. Súlyarány, rövid. 63. Birma, hajdani királyság teljesen elpusztult fővárosa Hátsó-Indiában. 64. Női név. 65. Kéfé, belső felületek tisztítására. 68. Ablak. 70. Knock out rövid. 71. Római. 49. 72. Gyakran ismételt (pl. éneket). 74. Henger palástján húzható egyenes.

Függőleges: 1. A híddarú igéje. 2. A testi, szellemi és erkölcsi fejlődés tudatos irányítása. 3. Félzsugl. 4. Van helye.

5. Származik. 6. 1000 cm². 7. ENE. 9. A fejlődés híve. 10. A Duna egyik szakasza. 11. A római birodalom bukásáig tartott. 12. A lakatos munkaszata. 14. Tisza kis mellékfolyója Romániában. 19. Erika beceneve. 20. Község az egri járásban. 22. A fekvőáram, a híd, a mérleg is a gyakorlatai. 25. A bárium vegyjele. 26. A bölcsesség befejező része (zárt betűk: A. R). 27. Sajtarabl. 29. Ontóforma. 32. ... Francisco. 34. Viszonylag nagy átmérőjű (pl. kőtel). 36. Auber vígoperája. 39. ... Hafner, hegyfok Szomáliában. 40. TVÉ. 41. Kalauz nélküli, rövid. 42. Pára egynemű hangzó. 43. Kévert ton. 44. Becézett Mária. 48. Itt foglalt helyet. 51. ... ipso (magától értetődően). 53. Az aktínium vegyjele. 54. Alattomos gonosztevőre jellemző. 56. Indiai király — i. e. 273—232-ig. Államvallásá tette a buddhizmust. 59. Fogkrémárka. 60. Ez a nap már elmúlt. 62. Gléda, névelővel. 66. MAB. 67. Végtelen órák! 69. Limited, rövid. 71. Kétharmad ion. 73. Országos Terhivatal.

Beküldendő a vízszintes 2. és függőleges 26. sorok helyes megfejtése, aug. 10-ig. A helyes megfejtők között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Előző havi számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése: „...ha zavarba jönnek, akik egyedül maradnak.”

Könyvjutalmat nyert Bárány Andrea, Pécs.

A keresztrejtvényt Biczó Dezső készítette.

Sport

Az építők napja alkalmából június 11-én a Magas- és Mélyépítő Vállalat sportnapot rendezett Verseny utcai telepükön. Sajnos, az időjárás már reggel sem biztatta túl sok jóval a megjelenteket, a későbbiekben pedig néhány versenyszámra már zuhogó esőben került sor.

A sportnapot a nők részére megrendezett atlétikai számokkal kezdték, így volt súlylökés, távolugrás és futás. A versenyben a női focicsapat tagjai vettek részt.

A három atlétikai szám után az eredmények a következők lettek:

Súlylökés: 1. Petrik Agnes TANÉP, 2. Máté Erika, TANÉP, 3. Szabó Ágnes Staller Dohány. Távolugrás: 1. Szabó Ágnes Staller Dohány, 2. Várdi Józsefné, TANÉP, 3. Szócs Rózsa Staller Dohány.

Futás: 1. Máté Erika TANÉP,

2. Petrik Agnes TANÉP, 3. Rip-pel Gyöngyi Staller Dohány.

Ezek után került sor a női és férfi kispályás labdarúgómérkőzésekre. Csapatunk magabiztos játékkal, fölényesen nyerte meg a versenyt, miután 4-0-ra megverte a TANÉP és 11-1-re a Szederkényi női focicsapatát.

Végeredmények:
Női foci: 1. Staller Dohány, 2. TANÉP, 3. Szederkényi.

Férfi foci: 1. Szigetvár, 2. Sik-lós, 3. Szederkényi.

A sportnap keretén belül sor került még asztalitenisz-, sakk-, valamint autós ügyességi versenyekre is. Ezekben a versenyszámokban a Pécsi Dohánygyár senki sem képviselt.

Az építők napja alkalmából megrendezett verseny — a rossz időjárás ellenére is — jól sikerült és női focicsapatunk kiváló szereplésével tovább öregbítette vállalatunk jó hírét.

K. K. J.

Hírek

Június közepétől az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal Kutatóintézete és a Pécsi Janus Fannonius Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara munkatársai, valamint a vállalat üzemgazdasági és termelési osztályának dolgozói segítségével teljesítményt befolyásoló tényezők vizsgálata folyik.

A felmérést végzők a gyártás, csomagolás, filtergyártás és szerviz üzemelekben foglalkoztatott teljesítményét befolyásoló vállalati, munkacsoporti és egyéntől függő tényezőket elemzik.

Az elemzés során az üzemelekből kb 200 fő egyéni kérdőíves megkérdezésére kerül sor. A felmérést végzők előre is köszönik a felmérésben érintett dolgozók támogatását. Az adatgyűjtés nagy része július közepén lezárul. Az adatok értékelése és összesítése novemberre várható.

Az üzemi óvodánkban az 1983/84-es oktatási évre a beíratások június 6—10-ig tartottak. A felvételi bizottság egyetlen jelentkezőt sem utasított el. Szeptember hónapban előreláthatóan 17 fő kiscsoportos, 34 fő középsős és 28 fő nagycsoportos kezd meg a szervezett foglalkozást.

A bölcsődénkben szeptember hónaptól 32 gyermeknek biztosítunk helyet.

Ismét két nyugdíjas volt dol-

Névadó

Időpont: 1983. június 18. déli 12 óra. Színhely: Boldogság Háza. Négy kisgyermek névadójára került sor, név szerint: Barta Zsuzsanna, Pap István, Fatér Sándor és Wágner Zoltán, akiknek szülei vállalatunk dolgozói.

Mind a szülők, mind a ke-

resztvélők megfogadták, hogy úgy nevelik fel a gyermekeket, hogy belőlük a társadalom hasznos tagjai váljanak, illetve sorsukat mindenkor figyelemmel kísérik és segítik őket.

Vállalatunk az ünnepelteteket 500—500 Ft-os vásárlási utalvánnyal ajándékozta meg.

Székelyi Ildikó